

Predmet C-18/20

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

16. siječnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Verwaltungsgerichtshof (Austrija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

18. prosinca 2019.

Podnositelj revizije:

XY

Tuženo tijelo:

Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl

Predmet glavnog postupka

Pravo na azil – Novi elementi ili utvrđenja – Opseg – Ponovno pokretanje postupka – Nepotpuno prenošenje Direktive

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (u daljnjem tekstu i: Direktiva o postupcima), članak 267. UFEU-a

Prethodna pitanja

1. Obuhvaća li u članku 40. stavku 2. i stavku 3. Direktive 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (preinačena), u daljnjem tekstu: Direktiva o postupcima, sadržana formulacija „novi elementi ili utvrđenja” koji su

se „pojavi ili ih je podnositelj zahtjeva podnio” i takve okolnosti koje su postojale već prije pravomoćnog okončanja ranijeg postupka azila?

U slučaju potvrdnog odgovora na 1. pitanje:

2. Je li dostatno da se u slučaju u kojem se pojavljuju nove činjenice ili dokazi koji u ranijem postupku bez krivnje stranca nisu mogli biti istaknuti da se tražitelju azila omogućiti zahtijevati ponovno pokretanje pravomoćno okončanog ranijeg postupka?

3. Može li tijelo, ako tražitelj azila snosi krivnju da navode o novim razlozima na koje se poziva nije iznio već u ranijem postupku azila, odbiti razmatranje sadržaja naknadnog zahtjeva na temelju nacionalnog pravila kojim se utvrđuje opće važeće načelo upravnog postupka iako država članica, zbog toga što nije donijela posebna pravila, nije pravilno prenijela odredbe članka 40. stavka 2. i stavka 3. Direktive o postupcima uslijed čega nije ni iskoristila člankom 40. stavkom 4. Direktive o postupcima izričito danu mogućnost da se može predvidjeti iznimka od razmatranja sadržaja naknadnog zahtjeva?

Navedene odredbe prava Unije

Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (gore i: Direktiva o postupcima): uvodna izjava 36., članak 1., 2., 33. i 40.

Navedena nacionalna pravila

Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz (Zakon o općem upravnom postupku, u daljnjem tekstu: AVG): članci 68. i 69.;

Verwaltungsgerichtsverfahrensgesetz (Zakon o postupku pred upravnim sudovima, u daljnjem tekstu: VwGVG): članak 32.;

Asylgesetz 2005 (Zakon o azilu, u daljnjem tekstu: AsylG 2005.): članci 2., 3., 8., 10., 57. i 75.;

Fremdenpolizeigesetz 2005. (Zakon o policiji za strance, u daljnjem tekstu: FPG): članci 52. i 55.;

Gesetz über das Verfahren vor dem Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Zakon o postupku pred Saveznim uredom za imigraciju i azil, Zakon o postupku pred BFA-om [u daljnjem tekstu: BFA-VG]): članak 9.

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Podnositelj revizije XY, rođen 1990., podrijetlom je iz Iraka. Nakon nezakonitog ulaska u Austriju 18. srpnja 2015. podnio je zahtjev za međunarodnu zaštitu u skladu s AsylG-om 2005. U okviru prvog saslušanja koje je proveo organ javne sigurnosne službe, XY je naveo da je šiit. Šiitske snage su ga, prema njegovim riječima, pozvale da se bori za njih. Međutim, on se nije želio boriti kao ni ubijati druge ljude ili biti ubijen. Osim toga, kazao je da je situacija u Iraku jako loša jer da tamo vlada rat. Nadalje je XY naglasio da je to njegov „jedini razlog za bijeg”.
- 2 XY je dopisom od 23. ožujka 2016. zatražio da ga se sasluša u postupku azila te je upućujući na istodobno predočenu dokumentaciju naveo da je u domovini pet mjeseci bio zadržan u istražnom zatvoru. Teretilo ga se za sudjelovanje u kaznenim djelima. Osim toga, upozorio je na to da je godine 2008. zadobio prostrijelnu ranu.
- 3 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) 30. svibnja 2017. saslušao je XY-a. XY tada je naveo da je slobodnog bračnog stanja i da nema djece. Rođen je u Bagdadu i tamo je uvijek živio. Njegov otac i njegova braća i sestre živjeli su također u Bagdadu; njegova majka već je umrla. XY nadalje navodi da je stanovao kod oca i svoje braće i sestara.
- 4 U svrhu obrazloženja napuštanja domovine, XY je naveo da su on i njegov otac šiiti, a njegova majka i njezina rodbina suniti. Među članovima majčine obitelji bilo je „nekih ljudi” koji su pripadali radikalnim skupinama. Ti su ljudi prijetili da će izbrisati cijelu obitelj ako XY „kaže bilo što o njima”.
- 5 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) više je puta pitao XY-a je li naveo sve razloge za bijeg, na što je on uvijek potvrdno odgovarao.
- 6 Nakon provedbe daljnjih izvida, Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) odbio je zahtjev XY-a rješenjem od 29. siječnja 2018. kako u pogledu zahtjeva za priznavanje statusa osobe koja ima pravo na azil u skladu s člankom 3. stavkom 1. AsylG-a 2005. tako i u pogledu statusa osobe ovlaštene na supsidijarnu zaštitu u skladu člankom 8. stavkom 1. AsylG-a 2005. Nadalje, XY-u nije izdana dozvola boravka u skladu s člankom 57. AsylG-a 2005, donesena je odluka o njegovu vraćanju (ta se odluka temeljila na članku 52. stavku 2. točki 2. FPG-a, članku 10. stavku 1. točki 3. AsylG-a 2005. i članku 9. BFA-VG-a) te je u skladu s člankom 52. stavkom 9. FPG-a utvrđeno da je njegovo protjerivanje u Irak dopušteno. Nadležno tijelo je rok za dobrovoljni odlazak odredilo u skladu s člankom 55. stavcima 1. do 3. FPG-a i to 14 dana od dana pravomoćnosti odluke o vraćanju.
- 7 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) obrazložio je svoju odluku time da navodi XY-a nisu vjerodostojni. Naime, ti su navodi prema njegovu mišljenju proturječni, nelogični i sadrže različite nedosljednosti.

- 8 XY je protiv rješenja Bundesamta für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) podnio žalbu Bundesverwaltungsgerichtu (Savezni upravni sud) kojom je osporavao ocjenu dokaza Bundesamta für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil). Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud) proveo je raspravu 23. srpnja 2018.
- 9 XY nije ni u žalbi, ni na raspravi pred Bundesverwaltungsgerichtom (Savezni upravni sud) iznio nove razloge za bijeg.
- 10 Presudom od 27. srpnja 2018. Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud) odbio je žalbu podnositelja revizije kao neosnovanu.
- 11 Dana 4. prosinca 2018. XY podnio je novi zahtjev za međunarodnu zaštitu (u daljnjem tekstu i: naknadni zahtjev). Kao novi razlog za bijeg sada je naveo da je već cijeli svoj život homoseksualac. Stoga je u Iraku morao strahovati za svoj život. Taj je razlog za bijeg prešutio prilikom prvog zahtjeva za azil zbog toga što nije znao da u Austriji svoju homoseksualnost može izražavati. To je saznao tek u lipnju 2018.
- 12 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) odbio je naknadni zahtjev kako u odnosu na zahtjev za priznavanje statusa osobe koja ima pravo na azil tako i u odnosu na status osobe ovlaštene na supsidijarnu zaštitu rješenjem od 28. siječnja 2019. u skladu s člankom 68. stavkom 1. AVG-a zbog postojanja već presuđene stvari. Nadalje, XY-u nije izdana dozvola boravka u skladu s člankom 57. AsylG-a 2005., donesena je odluka o njegovu vraćanju (koja se temeljila na članku 52. stavku 2. točki 2. FPG-a, članku 10. stavku 1. točki 3. AsylG-a 2005. i članku 9. BFA-VG-a) te je u skladu s člankom 53. stavcima 1. i 2. FPG-a donesena odluka kojom se određuje zabrana ulaska u trajanju od dvije godine te je u skladu s člankom 52. stavkom 9. FPG-a utvrđeno da je njegovo protjerivanje u Irak dopušteno. U skladu s člankom 55. stavkom 1.a FPG-a nije odobren rok za dobrovoljni odlazak.
- 13 XY je protiv rješenja Bundesamta für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) podnio žalbu Bundesverwaltungsgerichtu (Savezni upravni sud).
- 14 Presudom od 18. ožujka 2019. Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud) prihvatio je žalbu u dijelu koji se odnosi na donošenje odluke o zabrani ulaska. U preostalom je dijelu žalba odbijena kao neosnovana.
- 15 Protiv te je presude XY podnio reviziju Verwaltungsgerichtshofu (Visoki upravni sud). U okviru te revizije donosi se predmetna odluka o upućivanju zahtjeva za prethodnu odluku.

Bitna argumentacija stranaka glavnog postupka

- 16 Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl (Savezni ured za imigraciju i azil) obrazložio je odbijanje naknadnog zahtjeva time da novo izneseni razlog bijega

nije vjerodostojan. Budući da se situacija mjerodavna za odlučivanje nije promijenila, on smatra da je donošenje nove meritorne odluke o naknadnom zahtjevu protivno pravomoćnosti odluke donesene u prvom postupku za azil. Naknadni zahtjev stoga treba odbiti zbog postojanja presuđene stvari (*res iudicata*).

- 17 Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud) u bitnome se složio s tim stajalištem.
- 18 XY ističe da se nova činjenica ne nalazi u njegovoj homoseksualnosti, nego u sada postojećoj sposobnosti da tu homoseksualnost izrazi. On smatra da je njegov navod, da je tek uslijed „njegova *coming-outa*” to bio u mogućnosti činiti, „svakako” vjerodostojan jer je to u skladu s općim životnim iskustvom. Međutim, čak i da njegov navod homoseksualnosti prema austrijskom pravu više nije dopušten, takav je navod svakako dopušten prema Direktivi 2013/32. Osim toga, XY zastupa stajalište da Bundesverwaltungsgericht (Savezni upravni sud) mora uzeti u obzir njegovu homoseksualnost barem pri ocjeni o tome postoji li zabrana prisilnog udaljenja ili vraćanja.

Kratki prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 19 U ovom predmetu – i u okviru **prvog pitanja** – u biti je riječ je o tome kako treba tumačiti formulaciju da „su se pojavili novi elementi ili utvrđenja ili ih je podnositelj zahtjeva podnio” sadržanu u članku 40. stavku 2. i stavku 3. Direktive 2013/32. Postavlja se pitanje, treba li u njih ubrajati i okolnosti koje su postojale već prije nastupanja pravomoćnosti odluke o prvom zahtjevu za međunarodnu zaštitu.
- 20 Otvorena formulacija i sistematika govore tome u prilog. Međutim, to odstupa od načela presuđene stvari koje je spomenuto u uvodnoj izjavi 36. Direktive 2013/32 (*res iudicata*), barem ako se kao temelj uzme austrijsko razumijevanje tog načela. Moguće je, dakle, da se to načelo mora drukčije razumijevati ako je riječ o Direktivi 2013/32.
- 21 U slučaju da se na prvo pitanje treba potvrdno odgovoriti, sud koji je uputio zahtjev sa svojim **drugim pitanjem** u biti pita, je li prema Direktivi 2013/32 dostatno da tražitelj azila ima otvorenu mogućnost ponovnog pokretanja ranijeg postupka ili se mora provesti novi postupak o naknadnom zahtjevu.
- 22 Obje su varijante zamislive. U prilog prvoj varijanti govori činjenica važnosti pravnog instituta pravomoćnosti koji proizlazi iz uvodne izjave 36. Direktive 2013/32. U prilog drugoj varijanti govori tekst članka 40. stavka 3. u skladu s kojim se u slučaju novih elemenata ili utvrđenja „zahtjev dalje razmatra u skladu s poglavljem II.”.
- 23 Isto tako, u slučaju da se na prvo pitanje potvrdno odgovori, sud koji je uputio zahtjev sa svojim **trećim pitanjem** u biti pita, treba li tražitelju azila, koji snosi

krivnju za to što nove razloge nije istaknuo već u prvom postupku, uskratiti razmatranje sadržaja naknadnog zahtjeva iako članak 40. Direktive 2013/32 nije pravilno prenesen u nacionalno zakonodavstvo.

- 24 U tom je kontekstu potrebno pojasniti moraju li države članice u svrhu prenošenja članka 40. stavka 4. Direktive 2013/32 u nacionalno zakonodavstvo *izričito* predvidjeti iznimku od razmatranja sadržaja naknadnih zahtjeva ili se nacionalno pravo može tumačiti na način koji je u skladu s pravom Unije.

RADNI DOKUMENT